

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

ISSN 2385-8826

UČITELJEV GLAS

Priloga revije
Vzgoja in izobraževanje
letnik V, številka 2, 2018

Izdajatelj in založnik
Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Predstavniki
dr. Vinko Logaj

Uredniški odbor
dr. Zora Rutar Ilc,
dr. Ada Holcar Brunauer, ddr. Barica
Marentič Požarnik, Urška Margan,
dr. Alenka Polak, dr. Sonja Pečjak,
dr. Justina Erčulj, dr. Robert Kroflič

Odgovorna urednica
dr. Zora Rutar Ilc

Urednica založbe
Damijana Pleša

Jezikovni pregled
Tine Logar

Naslov uredništva
Zavod RS za šolstvo, Poljanska c. 28,
1000 Ljubljana
Zora.rutar-ilc@zrss.si
Vzgoja.izobrazevanje@zrss.si
www.zrss.si

Oblikovanje
Kofein dizajn, d. o. o.

Priprava in tisk
Design Demšar, d. o. o.
Schwarz Print, d. o. o.

Detajl na naslovnici
Rosana Resnik

Naklada
700 izvodov

© Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
2018

Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisnega
dovoljenja ni dovoljeno nobenega dela revije na kakršen
koli način reproducirati, kopirati ali kako drugače
razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske
(fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje ali
prepisovanje na kakršen koli pomnilniški medij) oblike
reprodukcije.

Soustvarjanje varnega in spodbudnega učnega okolja: varovalni dejavniki in spoštovanje otroštva¹

Dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič,

Fakulteta za socialno delo,

Univerza v Ljubljani

V konceptu soustvarjanja najdemo odgovor na vprašanje, kako učencem in učiteljem zagotoviti šolo, v kateri se bodo počutili dobro: to je šola, ki je od vseh, šola, v kateri vsak učenec napreduje po svoji edinstveni poti pri učenju in pridobivanju znanja. Soustvarjanje je možno v šoli, v kateri so učitelji spoštljivi in odgovorni zavezniki učenca: v odprtih pogovorih, v katerih se slišijo vsi glasovi, se mu pridružijo kot »ekspertu«, ki ima izkušnjo. Tako se sliši tudi glas učenca, ki je pogosto preslišan.

B. Bennard in T. Loreman govorita o tistih varovalnih dejavnikih, ki so temelj za varno in spodbudno učno okolje. To so skrb in podpora učencu, pričakovanja, da bo zmogel in znal, in njegova udeleženos pri odločitvah. V. Moderndorfer je že leta 1938 zapisal, kaj mora znati vsak učitelj: upoštevati okolje, iz katerega izhaja otrok, imeti otroka rad, odpovedati se kaznovanju!

Ključna, nova naloga v tem tisočletju je spoštovanje otroštva kot posebnega dragocenega obdobja, za katerega si moramo vzeti čas in učencu zavarovati čas, da otroštvo polno živi v sedanjosti, skupaj z nami. Šola in vsi odrasli namreč praviloma ravnamo z otroštvom kot prehodnim obdobjem, ki služi le neki vnaprej določeni prihodnosti. Šola potrebuje učitelja,

¹ Besedilo je povzetek prispevka s posveta o spodbudnem in varnem učnem okolju (Brdo, december 2017).

ki zmore vzpostaviti varovalne dejavnike v njej skupaj z učenci: zagotovljeno pomoč in podporo, pričakovanje dobrega in udeleženos otrok, ki ga slišimo in se mu odzovemo.

Naloga šole je, da učitelje, starše in učence poveže v procese soustvarjanja, v novo skupno učenje, v ustvarjanje novega znanja in sodelovanja. V ta sklop spadata tudi novo skupno učenje ničelne strpnosti do nasilja, ravnanja z jezo in reševanje konfliktov brez nasilja. To so temelji za varno in spodbudno učno okolje.

≈ *Kazalo*

2 Soustvarjanje varnega in spodbudnega učnega okolja: varovalni dejavniki in spoštovanje otroštva

Dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič

4 Čustveno opismenjevanje v vzgojno-izobraževalnih procesih

Mag. Simona Rogič Ožek

12 Učinkovitost programa razvoja socialnih spretnosti pri učencih

Anita Lisac, dr. Sonja Pečjak

18 Čustvene in socialne kompetence strokovnih delavcev: (spregledani) dejavnik v razvoju strokovnih delavcev ter učencev

Dr. Maša Vidmar, dr. Ana Kozina, Manja Veldin, mag. Ana Mlekuž, dr. Tina Vršnik Perše

26 Čuječnost in čustvena pismenost v osnovni šoli – prednosti in pasti

Emil Karajić